

Р. Е. Мисько-Пасічник

Левицький Іван

ЛЕВИЦЬКИЙ Іван (16. 11. 1875, с. Мала Лука, нині Гусятин. р-ну Терноп. обл. – 08. 04. 1938, Львів) – скрипаль, композитор, педагог. Навч. у Терноп. гімназії. 1899–1913 працював у судових установах, водночас 1903–10 – викладач 2-ї гімназії, 2-й диригент товариства «Боян», організатор ансамблю, де грав [М. Крушельницький](#) (усі – Тернопіль). 1910 склав іспит на посаду вчителя співів і гри на скрипці. Від 1913 викладав спів і музику в приват. учител. жін. семінарії товариства «Рідна школа» у Львові. Під час 1-ї світової війни мобілізов. до австро-угор. армії. Після поранення мешкав у Відні, приватно брав уроки гармонії та композиції у Р. Штера (1915–17), викладав спів і гру на скрипці на семінар. курсах. Від 1918 – у Львові: вчителював у приват. учител. семінарії; організовував концерти, зокрема шевченків.; виступав як скрипаль, хор. диригент. Від 1919 – проф. музики єдиної у Львові учител. семінарії з українською мовою навч.; у 1920–30-х рр. (з перервами) – у Вищому муз. інституті; 1934–37 – в польс. семінарії. У репертуарі – твори Й.-С. Баха, Й. Брамса, Г. Венявського, на власні слова. В основі пед. діяльності – виховання не лише виконав., а й заг. худож. культури своїх учнів, зокрема приділяв увагу укр. репертуару, що сприяло популяризації надбань вітчизн. муз. мистецтва в середовищі укр. і зарубіж. культур. громадськості. Музикозн. спадщина Л. включає навч.-метод. роботи з історії та теорії музики, гри на скрипці. Серед учнів – Є. Цегельський. Автор підручника «Нарис історії музики» (Л., 1921), у якому подав стислий конспект. огляд світ. історії музики, починаючи від Давнього Єгипту, а також докладно розглянув зх.-укр. музику, що стало першою спробою панорам. висвітлення цього фрагменту нац. муз. процесу.

Основні твори

для скрипки – Елегія, Пісня без слів, Романс, Ноктюрн (1910-і рр.), «Українська рапсодія», «Кавказ», Балада, Укр. танки № 1, 2; для хору – «І небо невмите, і заспані хвилі», «По вулиці вітер віє» (обидва – 1914), «Тече вода в синє море», «Вітре буйний», «Іду я тихою ходою» (усі – сл. Т. Шевченка); «Я не жалуюсь на тебе, доле», «Глянь на криницю» (обидва – сл. І. Франка, віден. період); «Зелена рутонька» (сл. О. Олеся); солоспіви – «Буває, тужу за тобою» (1914, сл. Б. Лепкого), «В рідній школі» (1931, сл. В. Щурата); обробки нар. пісень; перекладення для скрипки і фортепіано, зокрема «Думи про Нечая» Д. Січинського.

Основні праці

Основи теорії музики. Л., 1921; Популярна наука гармонії. Жовква, 1929; Про так званий тон скрипки і його умови // Боян. Дрогобич, 1930. № 4–5.

Рекомендована література

1. Цегельський Є. Іван Левицький // Укр. музика. 1938. № 6;
2. Сидорчук Т. Митець-просвітитель // Музика. 1990. № 5;
3. Булка Ю. Музична культура Західної України // Історія укр. музики. Т. 4. К., 1992;
4. Волощук Ю. Фундатор галицької скрипкової школи // Музика. 1999. № 3;
5. Тихий С. До історії викладання гармонії у Львові у 20–30-х роках ХХ століття. К., 2005.

Бібліографічний опис:

Левицький Іван / Р. Е. Мисько-Пасічник // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53775>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).